

Дмитренко Б. В.,
здобувач вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»
Валерко Р. А.,
д.с.-г.н., доц., професор кафедри екології та природоохоронних технологій,
Державний університет «Житомирська політехніка»

ОЦІНКА ВПЛИВУ ПРАТ «ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА КОРПОРАЦІЯ «ГРАНІТ» НА ГІДРОХІМІЧНИЙ СТАН Р. УЖ

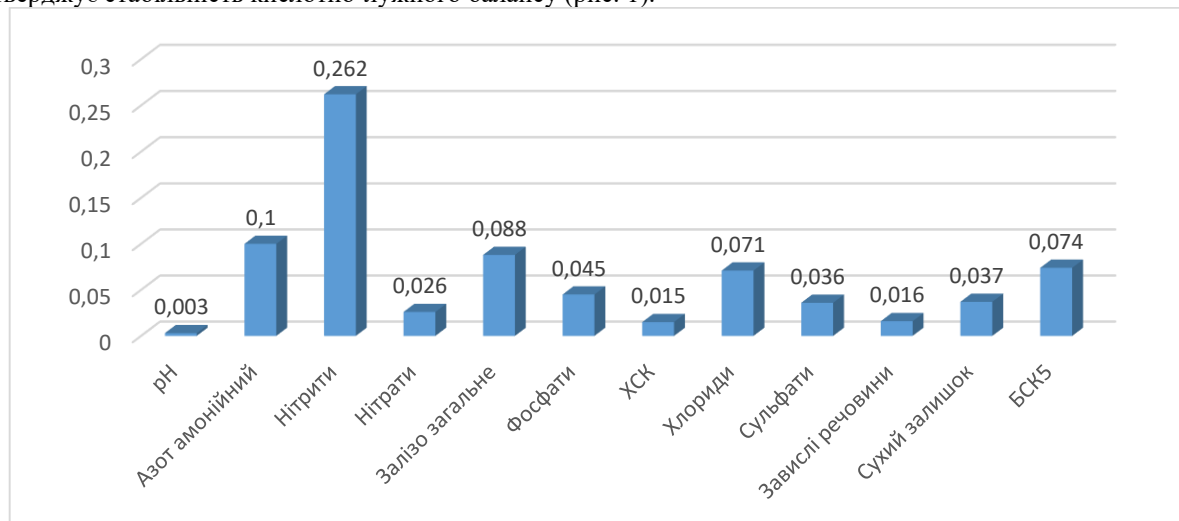
З метою оцінки впливу скиду кар'єрних вод на гіdroхімічний стан р. Уж було розраховано коефіцієнт впливу (Кв) на основі даних показників якості води у місцях вище та нижче скиду кар'єрних вод (табл. 1, рис. 1).

Таблиця 1

Середні значення гіdroхімічних показників у точках спостереження

№ з/п	Показник	Вище скиду, 500 м	Місце скиду	Нижче скиду, м	Коефіцієнт впливу (Кв)
1	pH, од. pH	7,2	7,18	7,22	0,003
2	Азот амонійний, мг/дм ³	0,4	0,43	0,44	0,1
3	Нітрити, мг/дм ³	0,042	0,052	0,053	0,262
4	Нітрати, мг/дм ³	1,95	2,05	2,0	0,026
5	Залізо загальне, мг/дм ³	0,34	0,36	0,37	0,088
6	Фосфати, мг/дм ³	0,11	0,112	0,115	0,045
7	ХСК, мгО/дм ³	26,8	27,0	27,2	0,015
8	Хлориди, мг/дм ³	28,0	29,0	30,0	0,071
9	Сульфати, мг/дм ³	55,0	56,0	57,0	0,036
10	Завислі речовини, мг/дм ³	6,15	6,2	6,25	0,016
11	Сухий залишок, мг/дм ³	270,0	278,0	280,0	0,037
12	БСК5, мгО/дм ³	2,7	2,8	2,9	0,074

У результаті розрахунку коефіцієнту впливу доведено, що найвище значення Кв спостерігається для нітритів (+26,2 %), що вказує на чутливість цього показника до скиду. Азот амонійний та залізо загальне також мають помірні значення впливу (10 % та 8,8 % відповідно). Для більшості інших показників зміни незначні (<5 %), що свідчить про незначний або відсутній вплив скиду на ці параметри. Значення pH практично незмінне, що підтверджує стабільність кислотно-лужного балансу (рис. 1).

Рис. 1. Значення коефіцієнту впливу для досліджуваних показників

Цей аналіз дозволяє визначити, які показники найбільш реагують на скид кар'єрних вод, і є корисним для пріоритетизації подальшого моніторингу та екологічної оцінки.

Література:

- Бондарчук В. М., Валерко Р. А., Герасимчук Л. О. Оцінка гіdroхімічного складу кар'єрних вод у зоні діяльності ПраТ «Транснаціональна корпорація «Граніт». *Науковий Журнал Метінвест Політехніки. Серія: Технічні науки.* 2025. № 4. С. 11-18. DOI <https://doi.org/10.32782/3041-2080/2025-4-1>.